

60. ROČNÍK SOUTĚŽE VZPOMÍNKOVÝCH, HISTORICKÝCH A DOKUMENTAČNÍCH PRACÍ

V loňském roce byl vyhlášen jubilejní 60. ročník soutěže Svazu bojovníků za svobodu s jeho spolupořadatelem Národním archivem, který také ukládá v příslušném fondu jednotlivé soutěžní práce. Jejich katalog byl v letošním roce dokončen a v brzké době bude dán k dispozici badatelské veřejnosti.

Do fondu soutěže, jejíž tematické zaměření se snažilo postihnout celé spektrum národněosvobozenického boje hlavně lidu českých zemí proti fašismu, bylo za uplynulých šedesát ročníků zařazeno celkem 4056 prací. Předně se jedná o vzpomínkové práce a paměti účastníků protifašistického a národněosvobozenického boje našeho lidu, za druhé o historické a populárně vědecké práce historiků, publicistů i studentů, jakožto i dokumentační práce, které vznikly především zásluhou činnosti kolektivů historicko-dokumentačních komisí a také dalších zájemců-amatérů. Mnozí autoři se zúčastnili více ročníků soutěže. Byli mezi nimi např. žurnalisté a autoři literatury faktu Roman Cílek, Jozef Leikert, Jan Marek, Miloslav Moulis; historici Miroslav Kárný, Jiří Kolouch, Květa Kořalková, Ctibor Nečas; odbojáři a členové svazu František Nedbálek, Václav Němec, František Vašek, Vilém Šáral, Václav Širc, jejichž práce byly mnohokrát oceněny. Všechny soutěžní práce posuzovaly a hodnotily odborné poroty. Lektory byli hlavně historici – Robert Kvaček, Jan Gebhart, Alena Hájková, Oldřich Sládek, Vojtěch Žampach a mnozí další, jejichž odborné posudky jsou významnou součástí soutěžních prací. Nejedna soutěžní práce byla vydána v knižní podobě, a to v ústřední a krajské knižní tvorbě, ale i v regionální publikační tvorbě či nakonec i v ediční činnosti Národního archivu. Naplnil se tak jeden z hlavních úkolů Českého svazu bojovníků za svobodu (do roku 1990 Českého svazu protifašistických bojovníků), a to shromažďování a uchovávání vzpomínek pamětníků národněosvobozenického boje. Soutěž své poslání splnila a její výsledky se stávají odkazem pro budoucnost.

Do 60. ročníku bylo přihlášeno 21 soutěžních příspěvků v obou kategoriích.

V kategorii vzpomínek předsednictvo ÚV ČSBS spolu s vedením Národního archivu udělilo:

1. cenu Františku Novotnému za příspěvek „Nahodilý legionář. Paměti“ (Rusko)
2. cenu Břetislavu Logajovi za příspěvek „Kdyby šlo zapomenout“ (nacistické vězňice)
3. cenu Josefu Styxovi za příspěvek „Zapadalo slunce nad Breslau naposledy“

V kategorii historických a dokumentačních prací

1. cenu Josefu Kosovi za příspěvek „Cvičiště Benešov. Vstup zakázán!!“
2. cenu Jaroslavu Hojdarovi za příspěvek „Heydrichiáda v jižních Čechách. Táborské popraviště“
3. cenu Martinu Flosmanovi za příspěvek „Kapucíni v uniformě. Příspěvek k účasti duchovních v boji za osvobození vlasti“

Finanční odměny

- Ladislav Hartman za příspěvek „Francie stála u kolébky samostatného Československa“
- Ludvík Rakvica za příspěvek „Vzpomínky pamětníka (1941–1945)“ (zajatecké tábory)
- Věra Doleželová za příspěvek „Proč jsem byla vězněna v internačním táboře Svatořečky u Kyjova v letech 1944–1945“
- Vít Příkaský za příspěvek „Československý Orel v boji proti nacismu“

Poděkování

- Jana Horáková, Václav Kolesa, Zdeněk Hrabica: „Josef Křístek – Šest let bez domova“
- Josef Petráň: „Na paměť obětí heydrichiády v Ouběnicích a okolí“
- Vlastimír David: „Vzpomínková slavnost k uctění památky obětí heydrichiády v Ouběnicích“
- Jaromír Čapek, Václav Vondrášek: „Bojovali za Československo. Příběh bratrů Bernasových v čs. odboji“
- Michaela Štípková: „Vzpomínkové paměti Jaroslava Baxy“
- Milada Hnátková: „Vzpomínka z protektorátního dětství – četnictvo“
- Marie Ondrušová: „Příběh, který napsal sám život“
- Eva Armeanová: „Vojáci, legionáři Kladenska v odboji za 2. světové války“
- Antonín Růžička: „Dřeváčky“, „Kotlár“, „Vánice“

Maria Chaloupková